

OBZORNIK ZDRAVSTVENE NEGE

STROKOVNO GLASILO ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE –
ZVEZE DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER
IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

JOURNAL OF THE SLOVENIAN NURSES ASSOCIATION

XXXVIII – 2004

PREGLED VSEBINE

Glavna in odgovorna urednica
VERA GRBEC

Urednica
DUNJA KALČIČ

Računalniški prelom
BOŽIDAR PAJNHART

Uredniški odbor
VERA GRBEC, DUNJA KALČIČ, HELENA PERIC, KLAUDIA URBANČIČ, ZDENKA MRAK

Lektor za slovenščino
UROŠ KALČIČ

Lektorica za angleščino
DUNJA KALČIČ

Izdaja Zbornica zdravstvene nege Slovenije, Vidovdanska 9, 61000 Ljubljana

Tisk: Tiskarna Radovljica

UVODNIKI

Strokovna, etična in pravna odgovornost: širša perspektiva (<i>V. Tschudin</i>)	1
Evropa? Da, tukaj! (<i>D. Cibic</i>)	93
»Zakon« (<i>P. Kersnič</i>)	181
Zdravstvena nega v letu 2004 (<i>V. Grbec</i>)	273

ČLANKI

Ob 250-letnici Babiške šole v Ljubljani – zgodovinski oris (<i>B. Kralj</i>)	7
Raziskovalno delo medicinskih sester: vsebinska analiza objav v Obzorniku zdravstvene nege (<i>E. Dornik, M. Žumer</i>)	13
Kariera medicinske sestre in samoevalvacijski model (<i>J. Ramšak-Pajk, V. Rajkovič</i>)	21
Spolnost in spolno zdravje – Spolnost, I. del (<i>M. Skoberne</i>)	31
Zmanjševanje pojavov nasilja na delovnih mestih medicinskih sester v Sloveniji (<i>D. Klemenc, M. Pahor</i>)	43
Spolno nasilje/nadlegovanje ter ukrepi za njegovo odpravljanje v zdravstveni negi v Sloveniji (<i>I. Planinšek, M. Pahor</i>)	53
Sodobni pristopi k organiziranosti zdravstvene nege: procesna organizacija (<i>P. Kamenšek</i>)	61
Socialne mreže bolnišničnega osebja zdravstvene nege (<i>M. Peršolja Černe</i>)	67
Gensko spremenjeni organizmi v prehrani (<i>R. Pandel Mikuš, M. Jevšnik</i>)	73
Vpliv sistemskih in informacijskih teorij v terapevtski paradigmi (<i>A. Iršič</i>)	97
Celostna obravnava pojava bolečine v zdravstveni negi (<i>E. Ščavničar</i>)	101
Pomen permanentnega izobraževanja v zdravstveni negi (<i>S. Hoyer</i>)	113
Spolnost in spolno zdravje – Spolno zdravje, 2. del (<i>M. Skoberne</i>)	117
Psihodinamsko zasnovana zdravstvena nega psihotičnih bolnikov na oddelku psihiatrične bolnišnice (<i>K. Nedog</i>)	129
Postopki varovanja pacientovih osebnih podatkov in podatkov o njegovem zdravstvenem stanju v Kliničnem centru Ljubljana (<i>D. Klemenc, P. Požun, J. Milić</i>)	135
Psihični vidik obravnave pacientk izrezano materino z vidika medicinske sestre (<i>R. Jeglič, J. Ramšak Pajk, A. Mihelič-Zajec</i>)	143
Zloraba starih ljudi in nasilje nad njimi (<i>S. Ve-ber</i>)	149
Doživljanje žensk, obolelih za rakom dojke, in načini pomoči medicinskih sester – 1. del (<i>M. Šmit</i>)	159
Delo medicinskih sester pri spremljanju otrok z lymsko boreliozo (<i>V. Jagodic</i>)	167
Vpliv postmoderne družbe na odnos medicinskih sester do komplementarnih metod zdravljenja (<i>A. Kvas, J. Seljak</i>)	173

Slovenski pregledovalnik mednarodne klasifikacije prakse zdravstvene nege (*V. Rajkovič, O. Šušteršič, U. Rajkovič, A. Porenta*) .....

193

Razvoj znanosti zdravstvene nege v Evropi (*G. Evers*) .....

199

Uporabnost teorij etike v zdravstveni negi (*J. Šmitek*) .....

205

Zagotavljanje etičnih načel dobronamernosti in neškodljivosti v zdravstvenih ustanovah (*S. Kadivec*) .....

211

Čustveno doživljanje žensk, obolelih za rakom dojke in doživljanje vlogi medicinskih sester pri psihični podpori (II. del) (*M. Šmit*) .....

219

Svetovanje medicinskih sester v zvezi s spolnostjo pacientkam, ki jim je bila operativno izrezana maternica v Splošni bolnišnici Celje (*M. Žohar*) .....

229

Človeška in ptičja gripa: zakaj ptičja gripa ogroža človeštvo? (*J. Slemenjak, B. Pajnič, D. Novak, A. Trampuž*) .....

235

Pojavnost urinske inkontinence pri telesno dejavnih ženskah in športnicah – Pregled literature (*I. Kruščar, D. Šćepanovič, A. Lukancovič*) .....

241

Medicinska sestra in humor na delovnem mestu (*L. Jerčič, P. Kersnič*) .....

275

Medicinska sestra – zagovornica pacientovih pravic (*D. Klemenc*) .....

287

Spoštovanje etičnega načela avtonomije – temelj obravnave bolnika kot subjekta v zdravstveni negi (*A. Košir*) .....

297

Razvoj vrednot in načelo pravičnosti (*S. Naka, A. Kvas*) .....

305

Upoštevanje etičnih načel Kodeksa zdravstvene nege v Splošni bolnišnici Izola (*T. Medoš*) .....

313

Etika v praksi – izločanje in vstavljanje urinskih katetrov (*J. Šmitek*) .....

319

Umiranje v očeh študentov zdravstvene nege (*A. Zgaga, M. Pahor*) .....

325

Kajenje med osnovnošolci v Občini Kamnik (*M. Cerar, S. Hoyer*) .....

333

NOVOSTI – IZKUŠNJE – POBUDE

Podelitev študentskih Prešernovih nagrad in nagrad za najboljše študente na Visoki šoli za zdravstvo Univerze v Ljubljani za študijsko leto 2002/2003 (*B. Kralj, M. Pahor*) .....

87

Ob 250-letnici Babiške šole v Celovcu – »Znanje povezuje« (*A. P. Skočir*) .....

89

Predstavitev poteka in vsebine učnih delavnic v Splošni bolnišnici Maribor (*M. Dobnik, M. Lešnik*) .....

263

Kakovost življenja z gastrostomo (*M. Šabeder*) .....

347

Uporaba laserja in priprava bolnika na laserski poseg pri očesni terapiji (*M. Blažič*) .....

355

OSEBNE VESTI

In memoriam – Georges Evers (1950–2003) (*M. Lanus*) .....

267

INDEX OF VOL. XXXVIII (2004)

LEADING ARTICLE

Professional, ethical and legal responsibility – broader perspective (<i>V. Tschudin</i>)	1
Europe? Yes, right here! (<i>D. Cibic</i>)	93
»Legislation« (<i>P. Kersnič</i>)	189
Nursing care in 2004 (<i>V. Grbec</i>)	273

ARTICLES

250 years of the Midwifery School in Ljubljana – a historical outline (<i>B. Kralj</i>)	7
Research work of nurses: content analysis of papers published in the journal of Slovenian Nursing Association (<i>E. Dornik, M. Žumer</i>)	13
Model of self-evaluation in the process of career planning for a nurse (<i>J. Ramšak-Pajk, V. Rajkovič</i>)	21
Sexuality and sexual health – Sexuality, part I (<i>M. Skoberne</i>)	31
Reducing violence against nurses at work place in Slovenia (<i>D. Klemenc, M. Pahor</i>)	43
Sexual violence/harassment and preventive measures in nursing care in Slovenia (<i>I. Planinšek, M. Pahor</i>)	53
Model approach to the organization of nursing care: process organization (<i>P. Kamenšek</i>)	61
Social networks of hospital employees in nursing care (<i>M. Persolja Černe</i>)	67
Genetically modified organisms in food (<i>R. Pandel Mikuš, M. Jevšnik</i>)	73
Therapy paradigm in the light of system and information theory (<i>A. Iršič</i>)	97
Holistic treatment of pain in the frames of nursing care (<i>E. Ščavnicač</i>)	101
The significance of permanent education in nursing care (<i>S. Hoyer</i>)	113
Sexuality and sexual health – Sexual health, part II (<i>M. Skoberne</i>)	117
Psychodinamically oriented nursing care of psychotic patients on a psychiatric ward (<i>K. Nedog</i>)	129
Protection of the parent's personal and medical data in the University medical centre Ljubljana (<i>D. Klemenc, P. Požun, J. Milić</i>)	135
Psychological aspect of the treatment of a patient with hysterectomy from the point of view of a nurse (<i>R. Jeglič, J. Ramšak Pajk, A. Mihelič-Zajec</i>)	143
Abuse and violence against elderly (<i>S. Veber</i>)	149
Experiencing of women with breast cancer in kinds of help nurses can offer – Part I (<i>M. Šmit</i>)	159
Nurse activities in accompanying children with lyme borreliosis (<i>V. Jagodic</i>)	167
The influence of contemporary society on the attitude of nurses towards complementary methods of treatment (<i>A. Kvas, J. Seljak</i>)	173
Slovene browser for international classification for nursing practice (ICNP®) (<i>Rajkovič V, Šuštersič O, Rajkovič U, Porenta A</i>)	193
Developing nursing science in Europe (<i>G. Evers</i>)	199
Applicability of ethical theories in nursing care (<i>J. Šmitek</i>)	205
Respecting ethical principles of beneficence and nonmaleficence in health care institutions (<i>S. Kadivec</i>)	211
Emotional experiencing of women with breast cancer and experiencing of the role of nurses in psychological support (part II) (<i>M. Šmit</i>)	219
Nurses in Celje General Hospital and their women patients whose uterus was surgically removed (<i>M. Žohar</i>)	229
Human and avian influenza: why avian influenza threatens the mankind? (<i>J. Stemenjak, B. Pajnič, D. Novak, A. Trampuž</i>)	235
Prevalence of urinary incontinence in physically active women and sportswomen – Literature review (<i>I. Krničar, D. Šćepanović, A. Lukanović</i>)	241
Nurse and humor at work place (<i>L. Jerčič, P. Keršnič</i>)	275
Nurse – an advocate of patient's rights (<i>D. Klemenc</i>)	287
Respect of the ethical principle of autonomy – the patient as subject in nursing care (<i>A. Košir</i>)	297
Development of values and the ethical principle of justice (<i>S. Naka, A. Kvas</i>)	305
Considerations of Ethics codes in General hospital of Izola (<i>T. Medoš</i>)	313
Ethics in practice – insertion and extraction of urine catheters (<i>J. Šmitek</i>)	319
How nursing students perceive dying (<i>A. Zgaga, M. Pahor</i>)	325
Smoking among elementary-school pupils in the Local community Kamnik (<i>M. Cerar, S. Hoyer</i>)	333

ADVANCES – EXPERIENCE – SUGGESTIONS

Advances – experience – suggestions	87
Advances – experience – suggestions	263
Advances – experience – suggestions	355